

Leerlingenbegeleiding

Aanbod begeleiding

- Leerlingenbegeleiding:
wie? wat? hoe? waarom? -----pagina 2
- Verloop studiedag
Vertrouwensrelaties op school. -----pagina 4
- Organisatie *Leerlingenbegeleiding* –
Intakeformulier. -----pagina 5
- Verloop studiedag *Leerlingenbegeleiding* –
Klasniveau. -----pagina 6
- Verloop studiedag *Leerlingenbegeleiding* –
Schoolniveau. -----pagina 7
- Verloop studiedag *Leerlingenparticipatie* –
Schoolniveau. -----pagina 8

Leerlingbegeleiding

Weet u wat een probleemspeurder is? Of een uitstelschriftje? Kan u zich voorstellen dat de leerlingen zelf hun leerlingbegeleiders kiezen, of gaat dit u een beetje te ver? Wat met stewards op school? Zouden zij kunnen helpen om de herrie op de speelplaats een beetje in te dijken? Allemaal leerlingbegeleiding.

De meeste scholen werken natuurlijk op één of andere manier al lang aan de leerlingbegeleiding. Zeker op schoolniveau beweegt er wel wat de laatste jaren. Maar doen we eigenlijk wel datgene wat de leerlingen verwachten? Hoever moet de inzet en de verantwoordelijkheid van de school gaan? En ... is het allemaal wel goed voor ons imago?

En dan spreken we nog niet eens over het niveau van de klas. Hoe kunnen alle leerkrachten leerlingbegeleiding in hun dagelijkse klaspraktijk inbouwen? Of denkt u dan ...“laat maar zitten”.

Veel vragen dus. Daarom biedt de Werkgroep Leerlingbegeleiding van de Pedagogische Begeleidingsdienst 2 studiedagen (tweemaal een halve dag) aan over leerlingbegeleiding op school- en op klasniveau. Tijdens deze studiedagen krijgt u een beeld van de verschillende domeinen van de leerlingbegeleiding en maakt u kennis met allerlei methodieken om op deze domeinen aan de slag te gaan. Zo weet u meteen wat die probleemspeurder is.

Dit schooljaar organiseerde het Gemeenschapsonderwijs een wedstrijd én een congres over leerlingenparticipatie. Leerlingenparticipatie betekent voor het Gemeenschapsonderwijs dus heel wat.

Maar gemakkelijk is het natuurlijk niet. Veel scholen hebben een leerlingenraad en overal hoor je wel eens klachten, van de directie, van de leerkrachten, van de leerlingen. Het gaat niet snel genoeg, de leerlingen willen niet mee, de directie neemt het niet ernstig, de leerkrachten vinden dat de leerlingen er misbruik van maken...

Het houdt niet op. En toch wil het Gemeenschapsonderwijs op de participatieweg verder gaan. Niet enkel omdat het in ons Pedagogisch Project staat, maar omdat participatie de scholen aantrekkelijker maakt. Leerlingen en leerkrachten voelen zich beter in hun vel. Resultaat: een leukere school en betere schoolresultaten. Dit hebben wij natuurlijk niet allemaal zelf bedacht, hierover bestaat uitgebreid wetenschappelijk onderzoek.

Met de studiedag over leerlingenparticipatie op schoolniveau wil de Pedagogische begeleidingsdienst de school helpen bepalen hoever zij al staat met leerlingenparticipatie. “De school” dat betekent iedereen: leerlingen, leerkrachten, secretariaatsmedewerkers, directie... Heeft iedereen op school hetzelfde beeld over de actuele situatie? Wat werkt? Wat heeft resultaten opgeleverd? Zijn we daar beter van geworden? En vooral: waar willen we naartoe met leerlingenparticipatie op onze school, wat is het minimum waarover we het allemaal eens zijn? Wat is haalbaar, wat is wenselijk, op welke termijn?

Maar deze studiedag wil meer zijn dan enkel een reflectie over heden en toekomst. Het is ook een engagement van de school om met de resultaten iets te doen. Een actieplan dus. Participatie is zeker iets voor uw school. Contacteer ons.

Hoe neem je contact op en met wie?

De namen van de leden van de werkgroep staan op onze website:

- <http://www.gemeenschapsonderwijs.be/pbd/> (die zit al lang in uw *Favorieten* natuurlijk);
- onder *Secundair onderwijs* vindt u bij de *Werkgroepen de Leerlingenbegeleiding*;
- kies hier voor de *Leden van de werkgroep*: namen, adressen, telefoon, e-mail: het staat er allemaal.

Studiedag 'Vertrouwensrelaties op school'

Doelpubliek

- het gehele schoolteam
- CLB-team
- andere betrokkenen bij leerlingenbegeleiding

Duur

1/2 dag

Doelstellingen

- het begrip 'leerlingenbegeleiding op schoolniveau' verhelderen
- inzicht in de 4 domeinen van leerlingenbegeleiding:
  - keuzebegeleiding
  - studiebegeleiding
  - preventieve gezondheidszorg
  - socio-emotionele begeleiding
- inzicht in de rol die verschillende partners kunnen spelen
- de verschillen tussen de bestaande en de gewenste toestand, met nadruk op de wenselijkheid van leerlingenbegeleiding op de eerste lijn
- afspraken om de leerlingenbegeleiding op schoolniveau te verbeteren

Voorwaarden

Intake

- directie
- CLB-medewerker
- vertegenwoordiging van de Cel leerlingenbegeleiding binnen de school

De intakegesprekken worden gevoerd door de leden van de werkgroep LLB van de PBD die de leiding hebben over de studiedag en door de regio-adviseur.

Hier wordt ook de indeling van de groepjes vastgelegd + voorzitter en verslaggever.

De voorzitters van de werkgroepen kunnen nadien de actieplannen verder ontwikkelen.

Follow-up en evaluatie

Follow-up en evaluatie van de resultaten van de studiedag door de regioverantwoordelijke en een lid van de werkgroep leerlingenbegeleiding.

Participatie van alle betrokkenen

- het gehele schoolteam
- CLB-team

Intakeformulier studiedag leerlingenbegeleiding

---

1. Wat is de aanleiding van uw vraag aan de pedagogische begeleidingsdienst om een studiedag over leerlingenbegeleiding te coördineren?
  - Informatiefiche in de 'groene map' van de PBD
  - Website van de PBD
  - Aanbeveling van de doorlichting
  - Beslissing van de Raad van Bestuur
  - Probleemsituatie, bijvoorbeeld leraren sturen te vaak leerlingen door naar de adjunct.
  - 'Voorbeeld van goede praktijk' in een andere school
  - .....
  - .....
2. De keuze van het onderwerp is gebeurd in overleg met:
  - Een stuurgroep, werkgroep, het (vroegere) PC, het CLB, de leerlingenraad ...
  - Het volledige team door middel van een enquête, algemene personeelsvergadering
  - .....
  - .....
3. De doelstellingen van de studiedag zijn voor u:
  - Informatie geven
  - Sensibiliseren
  - Onderlinge uitwisseling van ideeën
  - Grieven kenbaar maken
  - Visievorming
  - Tot consensus komen
  - Afspraken maken / regels opstellen
  - Werkgroepen oprichten
  - Taken verdelen
  - Een actieplan opstellen
  - Controlemiddelen / evaluatie voorzien
  - Vaardigheden aanleren
  - .....
  - .....
4. Bent u van plan om na de studiedag een concretere vorm te geven aan de leerlingenbegeleiding in uw school? Zo ja, op welke manier?
  - .....
  - .....

Studiedag organisatie van leerlingenbegeleiding op klasniveau

---

Doelpubliek

- het gehele schoolteam
- CLB-team

Duur

½ dag

Doelstellingen

- voor alle deelnemers het begrip 'leerlingenbegeleiding op klasniveau' verhelderen
- alle deelnemers inzicht geven in de 4 domeinen van leerlingenbegeleiding:
  - keuzebegeleiding
  - studiebegeleiding
  - preventieve gezondheidszorg
  - socio-emotionele begeleiding
- alle leerkrachten verduidelijken hoe er leerlingenbegeleiding op klasniveau kan worden gerealiseerd
- het arsenaal van methodieken en middelen bij de deelnemers vergroten om gedifferentieerder om te gaan met leerlingen

Voorwaarden

Intake:

- directie
- CLB-medewerker
- vertegenwoordiging van leerlingenbegeleiding binnen de school
- afvaardiging van leraren

De intakegesprekken worden gevoerd door de regio-adviseur en de leiding van de studiedag.

Hier wordt ook de indeling van de groepjes vastgelegd + voorzitter en verslaggever.

De voorzitters van de werkgroepen dienen nadien nog actieplannen te ontwikkelen.

Afspraken voor opvolging via regioadviseur en een lid van de werkgroep leerlingenbegeleiding.

Participatie van alle betrokkenen:

- volledig leerkrachtenteam
- CLB
- eventueel paramedisch personeel, leerlingensecretariaat, ...

Geregeld overleg met regioverantwoordelijke na de studiedag.

Studiedag organisatie van leerlingenbegeleiding op schoolniveau

---

Doelpubliek

- het gehele schoolteam
- CLB-team
- andere betrokkenen bij leerlingenbegeleiding

Duur

½ dag

Doelstellingen

- voor alle deelnemers het begrip 'leerlingenbegeleiding op schoolniveau' verhelderen
- alle deelnemers inzicht geven in de 4 domeinen van leerlingenbegeleiding:
  - keuzebegeleiding
  - studiebegeleiding
  - preventieve gezondheidszorg
  - socio-emotionele begeleiding
- alle deelnemers verduidelijken hoe er leerlingenbegeleiding op schoolniveau kan worden gerealiseerd
- het arsenaal van methodieken en middelen vergroten om leerlingenbegeleiding op schoolniveau meer vorm te geven
- alle betrokkenen kunnen prioriteiten aangeven qua verandering en maken afspraken rond planmatig werken aan deze verandering

Voorwaarden

Intake:

- directie
- CLB-medewerker
- vertegenwoordiging van leerlingenbegeleiding binnen de school
- afvaardiging van het personeel

De intake gesprekken worden gevoerd door de regio-adviseur en de leiding van de studiedag.

Hier wordt ook de indeling van de groepjes vastgelegd + voorzitter en verslaggever.

De voorzitters van de werkgroepen dienen nadien nog actieplannen te ontwikkelen.

Follow-up van afspraken via regioadviseur in samenwerking met iemand van de werkgroep leerlingenbegeleiding

Participatie van alle betrokkenen:

- het gehele schoolteam
- CLB-team
- andere betrokkenen bij leerlingenbegeleiding

Geregeld overleg met regioverantwoordelijke na de studiedag.

Studiedag leerlingenparticipatie op schoolniveau

Doelpubliek

Het hele schoolteam
+ andere betrokkenen bij leerlingenparticipatie (leerlingen, CLB ....)

Doelstellingen

- alle betrokkenen kennen de decretale bepalingen i.v.m. leerlingenparticipatie
- alle betrokkenen hebben zich op het reële leerlingenparticipatieprofiel van de school:
  - stand van zaken qua decretale verplichtingen
  - hoever reikt de leerlingenparticipatie op welk domein en in welke concrete vorm
- alle betrokkenen kunnen aangeven
  - welke concrete vormen voor welke domeinen behouden of veranderd dienen te worden
  - in welke zin het huidige leerlingenparticipatieprofiel kan (= mogelijkheid) of moet (= dwingend) veranderd worden: voor welke concrete vorm uit welk domein geldt
    - verschuiving naar **meer/minder participatie**
    - **verbreden qua bereik** (voor grotere leerlingenpopulatie)
    - **verbreden qua ondersteuning** (menskracht- financieel, moreel)
    - **verhogen van de kwaliteit** van de bestaande leerlingenparticipatie
- alle betrokkenen kunnen prioriteiten aangeven qua verandering en maken afspraken rond planmatig werken aan deze verandering

---

Duur

Hele dag van 9 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 15.30 uur

Voorwaarden

- afzonderlijke intakegesprekken met
  - directeur
  - vertegenwoordiging schoolteam
  - vertegenwoordiging leerlingen uit verschillende onderwijsvormen
  - CLB-medewerker

De intakegesprekken worden gevoerd door de regio-adviseur en de leiding van de studiedag.

- participatie van het hele schoolteam
  - op de studiedag zelf een leerlingenvertegenwoordiging waarvan de omvang evenredig moet zijn met de grootte van de leerkrachtengroep
  - CLB
- opvolgingsgesprek met de verantwoordelijke voor de studiedag/ peilen naar behoeften aan begeleiding en nascholing
- na de studiedag blijven de leerlingen betrokken bij de realisatie van de voorstellen